

Kärkihanke 3: Nopeutetaan siirtymistä työelämään (AMK)

A) OPISKELIJAVALINTOJEN UUDISTAMINEN

Velvollisuus paikkojen varaamiseen ensimmäistä paikkaa hakeville tuli voimaan syksyllä 2016 alkaneen koulutuksen yhteishaussa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on seurannut paikkojen varaamisen käyttöä ja vaikutusta. Sekä syksyllä 2016 että syksyllä 2017 alkaneen koulutuksen yhteishaussa paikkojen varaamisesta hyötyi noin 250 ensimmäistä paikkaa hakenutta. Kaikissa korkeakouluissa ja valtaosassa hakukohteista paikkoja varataan ensimmäistä paikkaa hakeville niin vähän, että sillä ei ollut vaikutusta valinnan tulokseen.

1. Miten korkeakoulu aikoo järjestää paikkojen varaamisen lisätäkseen ensimmäistä paikkaansa hakevien osuutta opiskelijoiksi valittavista?

2. Onko korkeakoulu kehittänyt opiskelijavalinnan kriteerejä niin, että koulutusalojen sukupuolisegregaatiota voidaan purkaa? Mitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen liittyviä haasteita korkeakoulu on tunnistanut opiskelijavalinnoissa ja niiden kehittämisessä korkeakoulutasolla ja valtakunnallisesti?

1. Kevään 2018 yhteishaussa ensikertalaisille varataan 80 % päivämuodon aloituspaikoista.

Yhteisöpedagogitutkinnon monimuotokoulutukseen ensikertalaisille varataan 70 % aloituspaikoista. Nämä asiat on kirjattu opintopolkuun. Myös tulevana vuosina tulemme varaamaan paikkoja ensikertalaisille vähintään samantasoisesti.

2. Humakin koulutusvastuiden mukaiset toimialat ovat naisvaltaisia ja myös opiskelijoista noin 80 % on naisia. Olemme tunnistaneeet sukupuolisegregaatiota koskevan haasteen ja suunnanneet opiskelijamarkkinointia mm. varuskuntiin. Nykyisessä opiskelijavalintajärjestelmässä, jossa soveltuvuuskokeilla on merkittävä rooli, myös miehet ovat päässeet tasavertaisemmin esille kuin pelkässä todistusvalinnassa. Uudessa suunnitellussa opiskelijavalinta-järjestelmässä on riskinä miesten osuuden väheneminen. Humakin koulutusvastuiden mukaisille aloille tarvitaan miehiä mm. nuorten kanssa tehtävään työhön. Aloille hakeutuvien miesten kouluarvosanat ovat kuitenkin hiukan heikommat kuin naisten ja tämä suosii naisten valintaa.

B) TOISEN ASTEEN KOULUTUKSEN JA KORKEA-ASTEEN KOULUTUKSEN VÄLISEN YHTEISTYÖN LISÄÄMINEN

3. Mitä uusia yhteistyökäytäntöjä korkeakoululla on toisen asteen kanssa? Valmisteleeko korkeakoulu uusia yhteistyömalleja toisen asteen kanssa?

Humak on rakentanut ammatillisen toisen asteen oppilaitosten kanssa ns. väylä-yhteistyötä. Toiminnan tarkoituksena on joustavoittaa toisen asteen opiskelijoiden pääsyä ammattikorkeakouluun ja toisaalta syventää yhteistyötä keskeisten samalla koulutusallalla toimivien ammatillisten toisen asteen ja vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa. Osa opinnoista on verkkoympäristössä toteutettavia ja niiden tavoitteena on valtakunnallisen saavutettavuuden lisääminen kun rakenteellisen muutosten vuoksi koulutuskampanukset ovat vähentyneet.

Kulttuurituotannon ja yhteisöpedagogin koulutuksiin on rakennettu 60 opintopisteen suuruiset väyläopinnot, jonka jälkeen opiskelija voi hakeutua varsinaiseksi opiskelijaksi avoimen väylän kiintiöiden kautta.

Sopimuksiin perustuvaa yhteistyötä teemme useiden oppilaitosten kanssa. Muun muassa Omnia-ammattiopiston kanssa tehtävässä yhteistyössä media-assistenttiopiskelijat voivat suorittaa opintojensa ohessa kulttuurituotannon opintoja ja suoritettuaan väyläopinnot voivat hakeutua opiskelijaksi väylän kiintiön kautta. Vastaava yhteistyömalli toimii nuoriso- ja vapaa-ajanohjaajakouluttajien kanssa (valtakunnallinen 17 oppilaitoksen verkosto). Yhteistyössä mukana olevia oppilaitoksia on yhteensä 5 kappaletta. Suunnitteilla on Kansanopistoyhdistyksen kanssa yhteistyönä toteutettava yhteinen edustaja- koulutus, johon osallistuneet opiskelijat voivat suorittaa avoimen väylän opintoja. Tähän haetaan kumppaneiksi kansanopistoja.

Olemme aloittaneet myös "kokeiluopintojaksojen" tarjonnan suunnittelun lukioiden opetustarjontaan ja tulevalle lukuvuodelle 2018 - 2019 Omnian aikuislukion tarjontaan tulee jo Humakin opintoja.

C) DIGITAALISET OPPIMISYMPÄRISTÖT, VERKKO-OPETUS-TARJONTA JA DIGITAALINEN KOULUTUSYHTEISTYÖ JA DIGIPEDAGOGINEN OSAAMINEN

4. Onko korkeakoulu käynnistänyt uusia, edellisellä kierroksella raportoimattomia digitaalisten oppimisympäristöjen, korkeakoulujen yhteisen tai vastavuoroisesti järjestetyn opintotarjonnan, yhteisen oppimateriaalituotannon, digipedagogisen osaamisen arvioinnin ja kehittämisen tai avoimen opintotarjonnan kehittämishankkeita?

5. Mitä mahdollisuuksia korkeakoulu on tunnistanut yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi digitaalisessa opetuksessa?

4. Humak on mukana seuraavissa hankkeissa aiheeseen liittyen:

i. eAMK-hanke (Jamk): Teeman 3 toimenpiteissä 2 ja 3 (digitaalinen opintotarjonta ja AMK-pedagogiikan digitalisaatio) sekä piloteissa, joissa testataan yhteistä opintotarjontaa (CampusOnline).

ii. Toteemi-hanke (Haaga-Helia): Humakin tavoitteena on: 1) Opintojen aikaisen työssäkäynnin mallintaminen oppimisympäristöksi ja opintosuorituksiksi, 2) Kulttuurialan ja tulkkausalan koulutuksen harjoittelun ja työssä tapahtuvan oppimisen kehittäminen, 3) Digitaalisten oppimis- ja työskentelyalustojen kehittäminen ja 4) Valmistuneiden opiskelijoiden laadullisten urapolkujen, erityisesti yrittäjäyys, selvittäminen sekä saadun tiedon hyödyntäminen opinnoissa ja alumni-toiminnassa.

iii. Adulet-hanke (Humak): Toteutetaan eurooppalaisessa yhteistyöverkostossa ja jossa kehitetään digipedagogisia hyviä käytänteitä.

iv. Väylä-hanke (Humak): Päättyi 2017 vuoden lopussa. Hankkeessa kehitettiin toisen asteen ja vapaan sivistystyön kanssa sujuvia opintopolkuja ja väyliä suoraan ammattikorkeakouluihin. Hankkeen aikana syntyneet yhteistyömallit jatkuvat ja hankkeen aikana kesken jääneistä yhteistyömalleja kehitetään edelleen (ks. raportin kohta 3).

v. Opiskelijavalintojen kehittämishanke (Humak): Humak mukana humanistisen ja kasvatustieteiden vastuukorkeakouluna.

vi. Kesäopintoportaali (Tuamk): Humak on mukana aktiivisena toimijana tuottamassa ammattikorkeakoulujen yhteistä opintotarjontaa.

5. Verkko-opetuksen lisääntyessä olemme huomanneet kahdenlaisia vaikutuksia. Oppimisvaikeuksista kärsivät opiskelijat tarvitsevat ohjausta opintojen etenemisen varmistamiseksi ja erityisvälineitä pystyäkseen osallistumaan tasavertaisesti verkko-opintoihin. Näihin liittyen olemme nimenneet vuoden alusta 4 valmentajalehtoria, joiden tehtävä on erityisen tuen varmistaminen niille opiskelijoille, joilla on vaikeuksia opintojen etenemisessä. Toisaalta digitaalisen oppimateriaalin lisääntyminen mahdollistaa palaamisen mm.

tallennettuihin materiaaleihin (videot) ja näin opiskelija voi omassa rauhassa keskittyä omaan oppimiseensa.

D) OPINTOJEN YMPÄRIVUOTISTAMINEN

6. Miten korkeakoulu huolehtii ympärivuotisesta opintotarjonnasta siten, että opiskelija voi suorittaa opintoja joustavasti esimerkiksi kesäopintoina? Kuinka laajasti järjestätte eri aloilla tutkinto-opiskelijoille ajan ja paikan suhteen joustavia opintoja, esimerkiksi verkko-opintoja ja intensiivikursseja?

6. Humakilla on ollut jo noin kymmenen vuoden ajan laaja kesäopintojen tarjonta, joka on koostunut pääosin itsenäisesti suoritettavista opinnoista. Viime vuosien aikana valikoima on edelleen laajentunut verkkotarjonnan lisääntyessä. Tällä hetkellä käytännössä kaikilla tutkinto-opiskelijoilla on mahdollisuus hyödyntää kesäaikaa myös opintojen suorittamiseen itsenäisten opintojen, verkko-opintojen, harjoittelun, kansainvälisen vaihdon tai opinnäyteopintojen avulla. Lisäksi opiskelijat voivat valita kesäportaalien tai korkeakoulun yhteisten opintojen tarjonnasta. Kesäaikana järjestämme myös tenttejä ja opinnäytteen ohjausta. Yhteisöpedagogitutkinnon koulutuksessa kesät on suunniteltu aktiiviseksi opiskeluaikaksi, jolloin tutkinnon suorittaminen lyhemmissä ajassa on mahdollista. Kulttuurituotannon tutkinnossa opinnot on mahdollista suorittaa kokonaan verkossa syksystä 2018 alkaen. Kesäaikana meillä ei ole tällä hetkellä intensiivikursseja muutoin kuin poikkeustapauksissa mm. kansainvälisissä yhteistutkinnoissa.

E) MUUTA

7. Mitä muita toimenpiteitä on meneillään tai harkitaan työelämään siirtymisen nopeuttamiseksi?

8. Millaisia toimenpiteitä on meneillään aiempien opintojen tai muutoin hankitun osaamisen tunnustamisen parantamiseksi?

7. Olemme kehittäneet vuosien mittaan opiskelijoiden opintopolkuja tiiviimmäksi siten että opiskelijoiden ohjausta on tehostettu, opintopolkuja on tiivistetty opetussuunnitelmien uudistamisen avulla ja opintojen toteutussuunnitelmia on tehostettu. Parhailtaan kehitämme digitaalisten opintojen ohjausta, koska käsityksemme mukaan se tulee olemaan kriittinen asia verkkomuotoisten tutkintojen läpäisyssä ja tutkintotavoitteiden toteutumisessa. Olemme myös käynnistäneet Opintopolut-kehittämishjelman, jonka tavoitteena on tukea opiskelijoiden opintopolkuja koko opintojen elinkaaren ajan. Ohjelmaan liittyy uraohjauksen kehittäminen ja sen tiimoilta olemme mukana Tamkin hallinnoimassa Tuura-hankkeessa, jonka tavoitteena on kehittää ammattikorkeakoulujen valmiuksia edistää niiden opiskelijoiden opiskelu- ja työllistymisvalmiuksia, jotka tarvitsevat erityistä tukea.

8. Olemme kehittäneet vuosien mittaan kattavan ahointi-järjestelmän, jonka avulla pystymme tunnistamaan ja tunnustamaan kattavasti aikaisemmin opittua. Opiskelijalla on oikeus hakea osaamisensa tunnustamista riippumatta siitä, miten se on hankittu. Opetussuunnitelmien uudistamistyössä on erityisesti kiinnitetty huomiota opetussuunnitelmien osaamislähtöisyyteen. Tämä parantaa osaamisen tunnustamistyötä ahot-prosessissa. Tietojärjestelmäudistuksen yhteydessä olemme siirtymässä Peppiin integroidun ahot-työkalun käyttöön.